

Det medisinsk-odontologiske fakultet

Kristin Walter

Dato

Utdanningsmelding 2011 – Institutt for klinisk odontologi

Kvalitativ omtale av studie- og studentstatistikk

Utviklingstrekk av særlig betydning og avvik i kandidattall

I vår gjennomgang av kandidattallene for 2011 sammenlignet med 2010 og 2009 ser vi i en nedgang i antall ferdige kandidater og studieprogresjon ved både bachelor i tannpleie og integrert master i odontologi (opptakstall er 21 studenter til bachelor i tannpleie og 48 til integrert master i odontologi).

Ferdig uteksaminerte kandidater				
	2008	2009	2010	2011
BAOD-TP	12	11	28	15
MAOD-ODONT	48	53	43	40

Tabell 1

Sum av EGENFINANSIERTE_ÅRSENHETER				
	2008	2009	2010	2011
BAOD-TP	35,8	47,2	45,6	41,0
MAOD-ODONT	143,8	150,6	130,1	122,7

Tabell 2

Bachelorutdanning i tannpleie (baod-tp)

I tabell 1 fremgår det at 15 studenter fullførte bachelorutdanningen i tannpleie i 2011 mot 28 i 2010. Dette er en forskjell på 13 uteksaminerte kandidater. Dette avviket kan forklares med den økningen i antallet som kom i 2010. På grunn av en del permisjoner og nedflyttinger ble dette avgangskullet unormalt stort. Det vi ser på tallene fra 2011 er derfor en normalisering av antall uteksaminerte kandidater fra bachelorutdanningen. Det er likevel viktig å påpeke at IKO fra høsten 2011 fikk 10 nye studieplasser på utdanningen og vil få en forventet økning i antall uteksamineringer fra 2014.

Integrert master i odontologi (maod-odont)

I tabell 1 fremgår det at det var en liten nedgang fra 2010 til 2011 på antall uteksaminerte kandidater på integrert masterprogram i odontologi. Nedgangen er derimot relativt stor til sammenligning med 2009, da 53 ble uteksaminert. Avviket kan forklares som i fjorårets

utdanningsmelding med at flere studenter har vært i svangerskapspermisjon og dermed ligger ett år etter.

Kvalifiseringsprogrammet

Det ble ikke tatt opp studenter til kvalifiseringsprogrammet i løpet av 2011. Grunnen til dette er at flere av studentene har blitt forsinket i forhold til uteksaminering. Programmet er krevende å drive da bevilgninger gis for kun 1 år av gangen. For å sikre en mer langsiktig drift av programmet inngår det fra vår 2011 i instiuttets studieportefølje og kvalitetsansvaret for programmet legges til Programutvalg for odontologiske fag. IKO har i tillegg levert (til HOD) forslag til testsystem for tannleger uteksaminert utenfor EU/EØS som har søkt norsk autorisasjon. Dette er nå til høring hos odontologimiljøene ved UiT og UiO.

Spesialist/spesial-utdanningen

IKO driver Odontologisk spesialistutdanning innen 7 godkjente disipliner og 1 spesialprogram, ett av løpene er 5-årig de øvrige er 3-årige studieløp. Studieprogrammene til disse ble revidert i juni 2009, i samsvar med de nye spesialistreglene fra HOD datert 19.12.2008.

I 2011 ble 3 spesialistkandidater uteksaminert, 1 innen oral protetik, 2 innen oral kirurgi og oral medisin og en spesialutdanningskandidat i kariologi. Det startet opp kun 1 ny kandidat høsten 2011, innen oral kirurgi og oral medisin. Ved utgangen av året var 28 kandidater registrert ved spesialistutdanningen, i tillegg til to kandidater som hadde begynt i dobbelkompetanseløp (kombinasjon av ph.d-grad og spesialistutdanning). Det forventes at 6 kandidater vil fullføre sine spesialistutdanningsløp i 2012, fordelt på 3 disipliner. For høsten 2012 er det planlagt opptak av 6 nye kandidater fordelt på 4 spesialiteter.

I løpet av 2011 har det blitt arbeidet frem nytt reglement for utdanningen. Forslaget ble lagt frem og vedtatt i PU 16. februar 2012.

Praksisstudiet

Praksisstudiet ved både bachelorprogram i tannpleie og integrert masterprogram i odontologi er studieplanfestet med eksterne veiledere i fra Den offentlige tannhelsetjenesten (DOT) i Norge. Det er også mulighet for hospitering i spesialisthelsetjenesten og i privat praksis, samt andre samarbeidspartnere i DOT. Det er laget en "Nasjonal plan for praksisstudier i odontologi og tannpleie" som har overordnet mål som alle læresteder følger, selvom det er ulik profil på praksisdelen på de ulike lærestedene. Det ble også i 2011 avholdt et heldags veilederseminar for studenter og veildere knyttet til odontologi og tannpleie.

I 2011 gjennomførte 43 tannlegestudenter i praksisstudium i 3 uker og 15 tannpleiestudenter i 4 uker. I 2011 ble praksisperioden avviklet i samarbeid med DOT i 13 av 19 ulike fylker.

Det ligger et godt koordinert og gjennomplanlagt arbeid i forkant av praksisstudiet. Det er krevende å få tilstrekkelig antall plasser i hovedsak for tannlegestudenter. Med en økning på 10 studieplasser på tannpleierutdanningen, i tillegg til at det har blitt etablert flere utdanninger av tannpleiere i Norge, vil utfordringer i forhold til å få nok antall praksisplasser øke. Det er i tillegg ikke tatt tilstrekkelig høyde for hva praksisstudiet vil kreve økonomisk i de rammene som er lagt til grunn for 10 nye plasser.

Evaluering av praksisstudiet fra studenter og veiledere blir foretatt årlig elektronisk og er meget positive (svarprosent; 98% veileder/100% studentene). Det er tilbakemeldt ønske om å utvide praksisstudiet for tannlegestudenter til 4 eller 5 uker.

Overtagelse av emnene TPAFYS og TPBAKBK

F.o.m. inneværende semester overføres emneansvaret for emnene TPAFYS og TBAKBK fra IKO til IBM. Emnene inngår i den basalfaglige undervisningen i tannpleierstudiet. Utfordringer knyttet til at emneansvaret lå ved IKO var relatert til utstrakt bruk av innleide undervisningskrefter fra andre institutter (timelærere). Instituttet ser derfor overføringen av emneansvaret til IBM som positivt, da denne organiseringen i større grad samsvarer med organisering og plassering av emneansvar i basalfagene i de resterende programmene ved fakultetet. Endringen sikrer også en bedre stabilitet i undervisningen. Det er likevel utfordringer knyttet til den økonomiske siden ved overtagelsen. Det har vært nødvendig å omdisponere en del av midlene tiltenkt en ny stilling ved bachelorutdanningen. Uheldigvis kan det derfor nå se ut til at det blir nødvendig å redusere stillingsprosenten for denne.

Organisering av klinisk allmennodontologi-undervisning

Samarbeidsorganet vedtok å nedsette en arbeidsgruppe som skulle utrede organiseringen og ledelsen av faget/kurset allmennodontologi. Rapporten ble fremlagt våren 2011 og den sentrale konklusjonen var at den kliniske allmennundervisningen burde for en stor del splittes opp og legges til den enkelte fagseksjon og reduseres i antall dager. Allmennodontologi skulle på denne måten avvikles på en fast ukedag med stabile lærerkrefter. Med dette forslaget ønsket man å sikre at studentene skulle møte kvalifisert og kalibrert personale i undervisningen. Det har derimot vist seg, i det videre arbeidet i løpet av høsten 2011, at dette tiltaket ville kreve større endringer i makroplanen og involvere en stor del av personalet knyttet til klinisk undervisning. Foreløpige tiltak blir styrking av ledelsen av allmennodontologi og en konsentrering av de pasienter som behandles spesifikt i samsvar med kravene i allmennodontologi, til en dag i uken, da man på den måten kan holde en tilfredsstillende bemanning. Innflytting i nybygg vil med stor sannsynlighet gi gevinster i forhold til undervisningen og en eventuell endring av makroplanen vil bli vurdert på nytt våren 2013.

Generell kvalitativ presentasjon av resultat, planer, utfordringer og prioriteringer

Programutvalg for odontologiske fag:

Læringsutbyttebeskrivelser

Programutvalg for odontologiske fag sitt arbeid med læringsutbyttebeskrivelsene har tatt utgangspunkt i studieplan for integrert masterprogram i odontologi fra 2006 og studieplan for bachelorprogram i tannpleie fra 2008. Begge studieplaner inneholdt gode læringsutbyttebeskrivelser i de aller fleste emner og disse samsvarte godt med målet for læringsutbyttebeskrivelsene i det nye kvalifikasjonsrammeverket.

Ved inngangen til 2011 gjensto arbeidet med å gjennomgå og kvalitetssikre alle emnebeskrivelsene før de nye læringsutbyttebeskrivelsene kunne legges frem for vedtak i Programutvalg for odontologiske fag.

For å sikre kvalitetssikringsarbeidet ble det avholdt et todagersseminar i juni for programutvalgets medlemmer. På seminaret ble læringsutbyttebeskrivelser for bachelorstudiet i tannpleie og det integrerte masterstudiet i odontologi gjennomgått i plenum. Det ble også vedtatt en mal for emnebeskrivelser. I løpet av høsten 2011 ble tilnærmet alle læringsutbyttebeskrivelsene og programbeskrivelsene godkjent i programutvalget. Pr. 1. feb. 2012 gjenstår avklaring av 4 beskrivelser for bachelorprogrammet og 4 beskrivelser for masterprogrammet. Medarbeidere i studieadministrasjonen vil utarbeide utkast til engelsk og nynorskversjon i løpet av våren 2012.

Hovedfunn og oppfølging av gjennomførte evalueringer

Evalueringene som er gjennomført i 2011 viser jevnt over godt fornøyde studenter både når det gjelder forelesere, pensum, arbeidsbelastning og læringsutbytte. Studentene svarer likevel ofte at de synes arbeidsbelastningen er til dels stor og at klinikkundervisningen setter store krav til studentene. Svarprosenten ligger på rundt 50 % i evalueringene. Emner med negative tilbakemeldinger blir fulgt opp av Instituttet og PUO.

Studentforum

Når det gjelder sosial integrering, studentmedvirkning og evaluering har det vært holdt Studentforum også våren og høsten 2011. Dette er en fast ordning og fungerer som et møtepunkt mellom studenttillitsvalgte på alle kull, instituttledelsen, klinikkledelsen og studieadministrasjonen. Her kan studentene komme med konkrete tilbakemeldinger om deres opplevelser av sterke og svake sider ved undervisningen. Vi ser at studentenes selvorganisering fungerer godt med aktive tillitsvalgte stort sett på alle kull. Studentdeltagelsen i instituttets beslutningsorganer er også ganske god.

Læringsmiljø

Som det fremgår av undervisningsregnskapet er det stor undervisningsbelastning på de vitenskapelig ansatte ved instituttet. En del av utfallet av arbeidet med omorganiseringsprosjektet har blitt en bemanningsplan som skal sikre større fleksibilitet i de ulike fagområdene (seksjonene). Pr i dag er det på noen områder færre enn to vitenskapelige stillinger og instituttet erkjenner rekrutteringsutfordringer.

Det er forventet nye muligheter og forbedringer rundt undervisningssituasjonen generelt i det nye odontologibygget. Utfordringer med å få tilstrekkelig antall pasienter til en del kliniske kurs er likevel økende og vil kreve tiltak de nærmeste årene. Instituttet vil se nærmere på alternative løsninger.

Internasjonalisering

Instituttet har et økende antall studenter som ønsker å dra på utveksling. Det vil bli arbeidet frem flere avtaler i løpet av våren 2011. Universiteter som har forespurt IKO eller omvendt:

Descartes University (Paris), Århus Universitet og Second University of Naples. Instituttet legger ned store ressurser i å gjennomarbeide avtaler før de inngås. Et avgjørende punkt om avtaler kan inngås er den kliniske praksisen som våre studenter får tilgang til når de utveksler. Her er kravene høye og studentene skal i størst mulig grad ha tilsvarende mengde praksis i løpet av utenlandsoppholdet.

Revisjon av studieplanen for Bachelorutdanningen i tannpleie

Det har blitt satt ned en arbeidsgruppe som skal vurdere og foreslå hvordan den kliniske tjenesten ved studiet kan effektiviseres og organiseres etter økt studentopptak, spesielt med tanke på å oppnå god og tilstrekkelig klinisk praksis innenfor de rammer som nytt odontologibygget kan gi. Arbeidsgruppen skal også se på muligheten for å justere eksisterende studieplan i tannpleie for å innpasse et eget emne for helsefremmende og forebyggende arbeid.

Arbeidsgruppens arbeid hadde som siktepunkt å være fullført i løpet av vårsemesteret 2012 og tidlig nok til at endringene kunne tre i kraft fra og med studieåret 2012/13. På grunn av at leder av bachelorprogrammet sluttet i stillingen 1. februar d.å., har det blitt midlertidig stopp i arbeidet i påvente av nytilsetting.

Hovedfunn og oppfølging av programsensorrapporter

Programsensor for odontologiske fag i inneværende periode er professor Jan Olsson fra Gøteborgs universitet.

Programsensors oppdrag for 2011 var å se på justering av studieplan for tannpleie. Arbeidet med studieplanen stoppet imidlertid opp da leder for studiet sluttet i stillingen. Programsensor ble derfor benyttet til mer løpende rådgivning i løpet av 2011.

Programsensors oppdrag for 2012 er å evaluere de biomedisinske basalfagene i bachelorutdanningen for tannpleie og den integrerte masterutdanningen i odontologi. Et særlig fokus for arbeidet er å se på relasjonen mellom den prekliniske og kliniske delen av studieprogrammene og evaluere IKOs program opp mot internasjonale forhold/trender i utdanningene. Dersom arbeidsgruppen som skal se på justering av studieplan for tannpleie kommer i gang igjen i løpet av 2012, utvides oppdraget til også å gi innspill til denne.

Anne Nordrehaug Åstrøm
Instituttleder

Karen Valsø
Seniorkonsulent